

Asia: VN/20572/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Bioenergia ry kiittää lausuntopyynnöstä.

Ehdotettu romutuspalkkio on kustannustehotonta ilmastopolitiikkaa ja valtion niukkojen varojen tuhlausta. Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (luonnos, heinäkuu 2025) mukaan romutuspalkkiokampanjan kustannusvaikuttavuudeksi voidaan arvioida (pelkillä valtiontalouden kustannuksilla) noin 1 180 €/tCO₂, mikä on heikko taso ja verrattavissa esimerkiksi usein ”kalliiksi” viitattuun hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin (kustannustaso alle 200 €/ tCO₂). Liikennesektorilla vaikuttavuutta voi verrata esimerkiksi konversiotukiin, joiden kustannusvaikuttavuudeksi voidaan arvioida (pelkillä valtiontalouden kustannuksilla) noin 48 €/tCO₂ etanolikonversioille ja 88 €/tCO₂ kaasukonversioille.

Ajoneuvojen romutuspalkkio on päästövähennysvaikutuksiltaan lähes merkityksetön (0,0085 MtCO₂ vuositasolla). Aiemmasta romutuspalkkiosta (ks. Romutuspalkkiokampanja vuosina 2020-2021. Seurantatutkimus. Traficomin tutkimuksia ja selvityksiä 09/2023.

<https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Romutuspalkkiokampanja%20vuosina%202020-2021%2C%20Seurantatutkimus.pdf>) saatiin varsin vähäiset päästövähennykset, jotka autojen hankinnasta olivat 1 844 tCO₂. Lausuttavana olevan luonnoksen aiempaa selvästi korkeampi CO₂-päästöraja-arvo – 140 g/km - vielä korostaa heikkoa vaikuttavuutta, sillä keskimääräinen uuden auton päästöarvo vuonna 2024 oli 69 g/km. Ajoneuvostandardin vaatimus vuonna 2025 myydyille autoille on keskipäästöltään 93.6 g/km. Näin ollen päätetyt raja-arvot eivät kannusta vähäpäästöisten autojen hankintaan.

Kansantaloudellisesta näkökulmasta romutuspalkkio ei ole järkevä. Traficomin raportin perusteella romutuspalkkio ei yhteenlaskettuna lisää valtion verotuloja, vaan vähentää niitä. Valtion näkökulmasta romutuspalkkio ei ole investointi vaan kuluerä.

Pidämme tärkeänä, että romutuspalkkio on teknologianeutraali. Samalla on huomattava, että raportin arvioimiin vuosiin 2020-2021 verrattuna kuluttajilla ei kuitenkaan ole tällä hetkellä hyviä mahdollisuuksia valita teknologianeutraalisti uutta autoa. Tämä johtuu EU:n ajoneuvojen CO₂-

säätelystä, joka nykyisessä muodossaan estää uusien polttomoottoriautojen myynnin 2035 jälkeen. Tämän seurauksena uusien uusiutuvia korkeaseospolttoaineita (biometaani, etanoli) käyttävien ajoneuvojen mallivalikoima on supistunut vähäiseksi ja kuluttajalla ei ole aidosti vaihtoehtoja. Komissio on tekemässä 2025 lopulla esitystä ajoneuvojen CO2 standardiin sisällytettävästä hiilineutraalien polttoaineiden säätelystä, joka voi muuttaa tilanteen.

Lisätiedot: toimialapäällikkö Hannes Tuohiniitty, puh. 040 1948628 /
hannes.tuohiniitty@bioenergia.fi

Laurikka Harri
Bioenergia ry